

Problems of the development of modern science: theory and practice

Collection of scientific articles

RSCI / РИНЦ
Science Index

Submitted for review in
Conference Proceedings Citation Index -
Social Sciences & Humanities (CPCI-SSH)

**Cartero Publishing House
Spain
2018**

Cartero Publishing House, Madrid, Spain

Problems of the development of modern science: theory and practice

Reviewers:

Prof. João Pedro Gonçalves,
Universidade Católica Portuguesa, Universidade do Minho

Prof. Khaled Hussainey,
Professor of Accounting and Financial Management at Portsmouth University, UK

Science editor:

Drobyazko S.I.
Ph.D. in Economics, Associate Professor,
Doctor of Science, honoris causa, Professor of RANH

Problems of the development of modern science: theory and practice: Collection of scientific articles. - Cartero Publishing House, Madrid, Spain, 2018. - 270 p.

ISBN 978-84-854922-0-9

Collection of scientific articles published is the scientific and practical publication, which contains scientific articles of students, graduate students, candidates and doctors of sciences, research workers and practitioners from Europe, Russia, Ukraine and other countries. The articles contain the study, reflecting the processes and changes in the structure of modern economy and state structure. The collection of scientific articles is for students, postgraduate students, doctoral candidates, teachers, researchers, practitioners and people interested in the trends of modern economic science development.

ISBN 978-84-854922-0-9

© 2018 Copyright by Cartero Publishing House
© 2018 Authors of the articles

8. ECONOMIC SECURITY OF BUSINESS ENTITIES	105
Ryabenko Galina, Korshunova Nataliia, Kravchenko Julia. ASSESSMENT OF ECONOMIC SAFETY OF AGRICULTURAL ENTERPRISES OF THE BASHTAN DISTRICT OF MYKOLAIV REGION.....	105
Milyavskiy M.Y., Balabolko O.R. LEGAL PROVIDING OF COUNTERACTION OF THE USE OF SOFTWARE OF PIRATE GOODS IS IN UKRAINE	108
9. STATE ADMINISTRATION, SELF-GOVERNMENT AND GOVERNMENT SERVICE	112
Georgi L. Manolov. MODELS OF THE POLITICAL ELITE THEORIES.....	112
10. LAW	119
Oroeva Oyuna Dorzhaevna, Mayurov Pavel. ON THE ISSUE OF THE PLACE OF SERVICE IN THE BODIES OF INTERNAL AFFAIRS IN THE SYSTEM OF PUBLIC SERVICE IN THE RUSSIAN FEDERATION	119
11. TOURISM ECONOMY	128
Arnautska N.K. THE CULTURAL HERITAGE AS MEANS OF LOCAL IDENTITY CONSERVATION IN THE CONTEXT OF GLOBALIZATION.....	128
Parusheva T. P. CULTURAL TOURISM - A FACTOR FOR ECONOMIC DEVELOPMENT	132
Stoyanova M. I. IMPORTANCE OF CITY HOTELS FOR THE DEVELOPMENT OF CITIES AND TOURISM	137
Kulikova Lyudmila. STATE REGULATION OF DEVELOPMENT OF THE TOURIST ECONOMIC SECTOR.....	141
12. MANAGEMENT	145
Dimitrova R. PROBLEMS OF RECRUITMENT AND SELECTION OF HUMAN RESOURCES IN THE INFORMATION TECHNOLOGY SECTOR IN BULGARIA.....	145
Kvasko Alla. STRATEGIC MANAGEMENT OF DEVELOPMENT OF PUBLISHING ENTERPRISES	153
Kochmar O.D., Shelest I.O. UKRAINIAN EXPORT'S STRUCTURE: RESOURCES PROVIDING OF THE COUNTRY'S ECONOMY OR ITS WEAKNESS	158
Lypchak M.I., Shelest I.O. ENERGY SAVINGS IN THE SYSTEM OF STRATEGIC MANAGEMENT OF THE ENTERPRISE.....	162
Muller M.V., Khaustova E.O. APPLICATION OF THE MODEL OF ZMET NEUROMARKETING IN SYSTEM OF MARKETING MANAGEMENT OF THE ENTERPRISE	165
13. MARKETING	169
Grygorova Z. PRINCIPLES OF CONTENT MARKETING STRATEGY DEVELOPMENT ...	169
Yefremova Nataliia. MARKETING ACTIVITY SWOT-ANALYSIS OF UKRAINIAN AGRICULTURAL ENTERPRISES	172
Protosoviyskiy A.D. METHODS AND PROMOTION PROBLEMS OF BELARUSIAN ENTERPRISES IN SOCIAL NETWORKS.....	176
14. PSYCHOLOGY, PEDAGOGY, EDUCATION, PHILOSOPHY AND PHILOLOGY....	180
Atamanchuk Viktoriya. DRAMA OF MYROSLAV IRCHAN "THE RADIUM": PECULIARITY OF CONFLICT AND PROBLEMS	180
Bovanenko O.O. ANALYSIS OF RELATIONSHIP BETWEEN "CULTURE" AND "PERSONALITY" IN CLASSIFICATION OF TYPES OF CULTURE.....	183
Bukhanyevych Victoriya. THE BASIC PRINCIPLES AND PEDAGOGICAL CONDITIONS FOR INTENSIFICATION: OF LEARNING VIOLIN BEGINNERS	188
Hlushko L., Ternopil'ska V. SELF-CONFIDENCE: THEORETICAL ANALYSIS.....	192

6. Pet'ko Lyudmila. Environmental approach in the formation of social activity in primary school children. Problems of modern science: Collection of scientific articles. – Fadette editions, Namur, Belgium, 2018. – PP. 190–194.
7. Pet'ko Lyudmila. Developing students' creativity in conditions of university. Research: tendencies and prospects: Collection of scientific articles. – Editorial Arane, S.A. de C.V., Mexico City, Mexico, 2017. – P. 272–276.
8. Radwan Nassib, Shcholokova Olga. Methodological means of forming performance skills in teacher-violinist in the process of professional preparation підготовки Intellectual Archive. – Toronto: Shiny Word.Corp. (Canada). 2018. (January/February). Vol. 7. No. 1. PP. 108–119.

Hlushko L.,

Associate Professor of the Department of Humanities and Natural Sciences
Interregional Academy of Personnel Management (Kyiv, Ukraine)

Ternopil'ska V.

Doctor of Pedagogical sciences, professor
Borys Grinchenko Kyiv University (Ukraine, Kyiv)

SELF-CONFIDENCE: THEORETICAL ANALYSIS

Глушко Л.,

доцент кафедри гуманітарних та природничих дисциплін
МАУП

Тернопільська В.

д-р пед.н., професор,
Київський ун-т імені Бориса Грінченка (м. Київ, Україна)

ВПЕВНЕНІСТЬ ОСОБИСТОСТІ У СОБІ: ТЕОРЕТИЧНИЙ АНАЛІЗ

The article envisages the essence of self-confidence and its structure. Characterized the structure of self-confidence which consists of three components: cognitive, emotional, and behavioral. The article examines whether individuals achieve greater interpersonal influence in peer groups, particularly related to purchasing, when they have greater social self confidence. The article focuses on the development of this phenomenon through an emphasis on both formal and informal communication.

Key word: *personality, pupils, self-confidence, structure.*

Здійснено аналіз проблеми формування впевненості в собі особистості. Охарактеризовано впевненість у собі як комплексну характеристику особистості, що включає емоційний, поведінковий і когнітивний компоненти. Акцент ставиться на розвиток даного феномена у формальному і неформальному спілкуванні учнів.

Ключові слова: *особистість, учні, впевненість у собі, структура.*

Актуальність. Зміна суспільних пріоритетів, модернізація національної системи освіти на засадах особистісно орієнтованого підходу об'єктивують необхідність посилення уваги до створення у навчальних закладах сприятливих умов для розвитку самостійної, творчої, життєздатної людини з розвинутою самоповагою. Вивчення проблеми впевненості людини у собі в останні десятиліття привертає науковців саме в аспекті зосередження уваги на

школяреві, формування у нього здатності до творчої самореалізації власного потенціалу, розвитку суб'єктності та впевненості в собі.

Проблему впевненості особистості досліджували Н.Будіч, В. Вендланд, В.Лабунська, М.Мішечкіна, С.Мєдведєва, В.Ромека, О.Рудик, І.Толкунова, О.Хомчук, О.Шило та ін.

Можна виділити такі характеристики впевненої в собі особистості: відкритість, сформованість «Я – концепції», віра у власні сили, спонтанне вираження почуттів, відповідальність, самодостатність. Особливо варто підкреслити значення принципу «тут і зараз» у повсякденній життєдіяльності особистості.

Виклад основного матеріалу. Впевненість у собі вчені розглядають як комплексну характеристику особистості, що включає емоційні (страх і тривожність), поведінкові (дефіцит навичок соціальної поведінки) і когнітивні компоненти (ясність і чіткість думок, інтелектуальні почуття) та здатність висувати вимоги у взаємодії із соціальним оточенням.

Термін «впевненість у собі» характеризує здатність до відкритості в міжособистісних взаєминах. Зокрема, впевнене вираження людьми своїх почуттів і думок у певній ситуації може сприяти подоланню страху. Страх, один раз виникнувши, міцно асоціюється у людини з певними ситуаціями. Проблема невпевнених людей у тому, що в них соціальний страх стає домінуючим почуттям, що блокує їхню соціальну активність [7; 8; 9; 10; 11; 14].

А Ландж, П. Якубовські також вважають, що в основі опору впевненим діям лежить страх перед невдачею. В інших випадках в основі опору впевненим діям лежить страх скривдити інших або виразити стосовно них негативні почуття, побоювання виглядати смішним або викликати гнів. Цілком ймовірно, чим більше в людини розвинуте раціональне мислення, тим більше шансів діяти упевнено [5].

Впевненість в собі є властивістю особистості, ядром якої виступає позитивна оцінка індивідом власних навичок і здібностей як достатніх для досягнення значимих для нього цілей та задоволення його потреб, стійке позитивне ставлення індивіда до власних навичок, умінь, здібностей.

Впевненість у собі, на думку М. Мішечкіної, є якісною характеристикою особистості, що виявляється у здатності усвідомлювати власну спроможність розв'язувати завдання; адекватно оцінювати свої можливості; довіряти власному досвіду, розраховувати на нього в ускладнених ситуаціях, бути переконаною у досягненні успіху [2]. В основі впевненої поведінки особистості виділяються такі структурні компоненти: система знань про впевненість в собі; емоційні реакції на оцінні судження, ставлення до себе, успіху й поразки; уміння поводитись впевнено в складних ситуаціях.

А.Лазарус припускає, що причиною невпевненості в собі може бути несформованість способів поведінки, які повинні забезпечувати особистості повноцінне оволодіння соціальною реальністю, ригідністю. Нерозвиненість навичок поведінки вчений назвав «дефіцитом поведінки», а основою впевненості в собі запропонував вважати його відсутність. Він виділив чотири групи навичок: 1) здатність сказати «ні»; 2) здатність відкрито говорити про

свої бажання і вимоги; 3) здатність відкрито говорити про свої позитивні та негативні почуття; 4) здатність встановлювати контакти, розпочинати й закінчувати розмову. Означених навичок достатньо для повноцінної життєдіяльності, а отже й для впевненості в собі [6].

В. Вендландт, В. Хеферт у своєму визначенні упевненості виходили з опису невпевненої поведінки, що виникає у випадку, якщо звичний для людини або запланований процес діяльності порушується й усе те, що відбувається з нею є незапланованим чи незвичним. На їх думку, у разі, коли людиною неточно формулюються цілі власних вчинків, з'являються нереалістичні домагання, невірно оцінюються досягнуті результати, не використовуються як підкріплення раніше досягнуті результати та відсутнє коригування поведінкової моделі на основі раніше здійснених дій [3].

Слід зазначити, що саме впевнена поведінка виражається в умінні будувати відносини в бажаному напрямі, наприклад, у спілкуванні із сторонніми людьми, в умінні звернутися до них із проханням або відповісти негативно на їхнє прохання. Крім того, впевненість у собі веде до зростання самоповаги, а невпевнена у собі людина стримує почуття внаслідок тривоги, відчуття провини й недостатніх соціальних умінь. Впевнена поведінка виявляється в позитивному ставленні до себе та інших; уміннях і навичках етично допустимого спілкування в конкретній ситуації; поєднанні позитивної самооцінки та обов'язкової поваги до прав інших людей.

В. Ромек, В. Висоцький визначають впевненість у собі як прийняття своїх дій, рішень, навичок, прийняття себе. Відтак ядром впевненості виступає генералізоване стабільне позитивне ставлення індивіда до власних умінь і навичок, що виявляються в соціальних ситуаціях та припускають особисту участь. Крім цього, В. Ромек наголошує, що важливим компонентом упевненості в собі є самооцінка індивідом власного поведінкового репертуару й віра в його ефективність, доведений зв'язок між вірою в самоефективність та впевненою поведінкою [1].

Впевненість в собі акумулюється в переживанні індивідом своїх можливостей як адекватних тим завданням, які перед ним постають у житті. Впевненість у собі може виявлятися в окремих видах діяльності, але інколи стає стійкою якістю особистості, поширюючись до тих видів діяльності, в яких у людини ще немає досвіду. Відтак, впевненість у собі є властивістю особистості, ядром якої виступає позитивна оцінка індивідом особистісних здібностей та умінь як достатніх для досягнення цілей і задоволення потреб. Вона забезпечує людині максимальне використання власних сил та можливостей.

Впевненість як якість особистості, за Е.Щербаковим, є постійним елементом структури особистості, самооцінкою можливостей, що ґрунтується на якостях і властивостях, які в певний віковий період людини мають відносно стійкий характер. Увага акцентується на самооцінці особистості своєї підготовленості [13].

Отже, аналіз різних поглядів щодо зазначеної проблеми дозволяє виокремити трикомпонентну структуру впевненості у собі: когнітивний компонент (самопізнання, самоефективність); емоційно-оцінний (самооцінка,

самоствалення); поведінковий (самоконтроль, саморегуляція).

За результатами опитування школярів встановлено, що в якості чинників, які негативно впливають на їх упевненість в собі виступають гордовитість вчителя, емоційна стриманість в спілкуванні, ігнорування школярів.

Через що, В.Сухомлинський зазначав про значущість і суперечність оцінювання учня вчителем та формування в останнього упевненості/непевненості в собі: «Навчання пройняте постійною, повсякденною перевіркою, контролем, щогодинним порівнянням успіхів одного учня з успіхами іншого. За всім цим таїться небезпека розчарування, неупевненості в своїх силах, замкнутості, байдужості, озлоблення, тобто таких душевних зрушень, які приводять до загрубіння душі, втрати чутливості» [4].

На формування завищеної самооцінки й впевненості у дитини впливають оцінки вчителя, який вважає дитину успішнішою чим вона є насправді та спеціально завищує її оцінки. Негативно впливає на формування в неуспішних школярів упевненості в собі недостатня увага педагогів. Боязкі, нетовариські, нестигаючі школярі випадають з поля уваги недосвідчених педагогів і не отримують необхідного особливого підходу, який формував би у них упевненість в собі. Дуже важливим є уміння вчителя дати об'єктивну оцінку діям учня, а не його особистості. Об'єктивно оцінюючи дії школяра, його вчинки та успіхи, педагог формує позитивну самооцінку й адекватне ставлення у нього до своїх вчинків. Тільки у цьому разі в дитини формується впевненість в собі й прийняття своєї особистості.

Досліджуючи проблему оцінювання учнів шкіл, ми зіштовхнулися з тим, що деякі оцінки зачіпають особистість учня, будучи «ярликом», під впливом якого самооцінка значно знижується, що в цілому руйнівню позначається на формуванні у нього впевненості в собі.

Опитування школярів показало, що вчителі, виражаючи свою незадоволеність діями учнів, апелюють до їх особистості. У більшості випадків подібні оцінки і висловлювання вчителями на адресу учня не усвідомлені й вимовляються під впливом емоційного стану. Тим часом позитивні оцінки діяльності учнів, як правило, роблять їх впевненішими, допомагають подолати навчальні страхи, підвищують самооцінку. Позитивним ефектом володіють зауваження з приводу зробленої роботи, що супроводжуються позитивними підкріпленнями (як емоційними, так і вербальними), орієнтація учня на досягнення позитивного результату.

Аналізуючи відповіді школярів, ми виділили найбільш значимі стосунки в класі, які, на думку школярів сприяють формуванню впевненості у собі: дружба, згуртованість, можливість неформального спілкування; надання емоційної підтримки, взаємодопомога, взаємовиручка; пошана, спілкування «на рівних», прийняття різних думок; довіра; розуміння інших людей, відсутність будь-якого тиску збоку однокласників, прийняття індивідуальності кожного; уміння працювати в колективі; спільна робота за рішенням загальних завдань, досягнення єдиної мети; приналежність до групи, причетність.

Висновки. У результаті теоретичного аналізу було з'ясовано, що впевненість в собі є індивідуальною властивістю особистості, ядром якої

виступає позитивна оцінка індивідом власних якостей як достатніх для досягнення значущих для нього цілей та задоволення своїх потреб. У якості провідних особистісних детермінант впевненості в собі виявлено такі базові структури, як мотивація досягнень, вольовий самоконтроль, а соціально-психологічними детермінантами впевненості є прийняття себе, ініціатива й сміливість у соціальних контактах.

Література:

1. Берн С. Гендерная психология. – С.-Петербург, 2001. – 456 с.
2. Добролюбов Н.А. О значении авторитета в воспитании: Избр. филос. произведения. Т.1. – М., 1948.
3. Кади́ров И.М. Взаимодействие когнитивных и аффективных компонентов в структуре самосознания (на модели невротических расстройств): дис. ... канд. псих. наук / И.М.Кади́ров. – М., 1990. – 16 с.
4. Лабунская В.А. Социальная психология личности в вопросах и ответах: учебное пособие. – М., 1999. – 400 с.
5. Мясищев В. Н. Личность и неврозы. – Л. : Изд-во ЛГУ, 1960. – 224 с.
6. Мясищев В. Н. Основные проблемы и современное состояние психологии отношений человека // Психологическая наука в СССР. – Т. 2. – М. : АПН РСФСР, 1960. – С. 110–125.
7. Никитина О. С. Уверенность в своих силах как фактор достижения успеха в деятельности: на материале исследований в спортивной гимнастике и учебной деятельности студентов института физической культуры: автореф. дис. на соиск. науч. степ канд. психол. наук: 19.00.01 «Общая психология, история психологии» / О. С. Никитина. – Л., 1981. – 15 с.
8. Петько Л. В. Соціально-комунікативна активність підлітків: теорія і практика: монографія. – К : Ун-т «Україна», 2010. – 268 с.
9. Петько Л.В. Організація туристської діяльності в загальноосвітній школі і формування суспільно-комунікативної активності підлітків // Теоретичні питання культури, освіти та виховання: зб. наукових праць. – Вип. 29. – К. : Вид. центр КНЛУ, 2005. – С. 141–144.
10. Петько, Л.В. Гурток «Мандрівники» та формування соціальної активності молодших школярів // Педагогічний альманах : зб. наук. праць / Редкол. В. В. Кузьменко та ін. – Херсон : КВНЗ «Херсонська академія неперервної освіти», 2018. – Вип. 37. – С. 34–39.
11. Тернопільська В.І. Відповідальність особистості: гуманітарний аспект // Вісник Житомирського держ. ун-ту імені Івана Франка. – 2004. – № 14. – С. 47–50.
12. Тернопільська В.І. Підготовка вчителя до формування соціальної компетентності учнів підліткового віку у позаурочній діяльності // Компетентісно зорієнтована освіта: якісні виміри: монографія. – 2015. – К.: Ун-т ім. Б.Грінченка. – С. 207-242.
13. Щербakov Е.П. Уверенность как состояние, свойство и качество // Психология личности и деятельности спортсмена. – М.,1981.
14. Ternopil'ska V. The role of self-government in development of leadership qualities among students // Problems of development modern science: theory and practice: Collection of scientific articles. – EDEX, Madrid, Espana, 2016. – P. 341–344.